

Slim in de Stad-prijs 2016

Inschrijvingsformulier

Gelieve dit formulier ten laatste op 26 oktober 2016 in te dienen via stedenbeleid@vlaanderen.be.

1 GEGEVENS VAN DE INDIENER

Naam:	Mieke Van Cauwenberghe
Telefoonnummer:	0478 52 22 93
E-mail:	Mieke.vancauwenberghe@mechelen.be
Functie van de contactpersoon:	Programmamanager Slimme Stad & Innovatie

Naam van de stad (of VGC)* :	Stad Mechelen
Straat:	Grote Markt
Huisnummer:	21
Postcode:	2800
Gemeente:	Mechelen

* Dit is een aanvraag van verschillende steden samen (optioneel):

☐	Steden:
--------------------------	---------

2 HET CONCEPT

Gelieve het concept op maximum 5 A4-pagina's uit te werken. Dit formulier dient louter als ondersteuning bij de voorstelling.

2.1. Situering van het concept:

☒	Op niveau stad/stadsregio/steden netwerk	☒	Multidisciplinair karakter
☐	Op niveau wijk/buurt	☐	Beleidsdomein gebonden

2.2. Samenvatting van de visie

(Omschrijf beknopt de krachtlijnen van de visie. - In welke mate heeft het concept haalbare en realiseerbare ambities?)

- Technologie is geen doel op zich:

De technologische innovatie gaat razendsnel en ontwikkelt zich sneller dan de organisatie haar 'wijsheid' opdoet. Daarom is het belangrijk om binnen een strategische smart city beleid in te gaan op de vraag waarvoor de technologie precies kan worden ingezet. We vertrekken van de behoeften van de stad om een leefbare stad te blijven. De behoeften zelf laten we niet formuleren of opdringen door commerciële of technologische actoren, maar zij vormen uiteraard, samen met kennispartners en burgers, een belangrijke ondersteuning in de mogelijke oplossingen. Door te vertrekken van de concrete noden van stadsdiensten of beleidsmakers wordt het draagvlak en de capaciteit om te innoveren versterkt. De smart city ambitie wordt zodoende stadsbreed aangepakt.

- Formuleren van de probleemstelling

Er is doorgaans snel eensgezindheid over de aanwezigheid van 'een probleem' daar waar de actuele en gewenste situatie niet overeenkomen. Echter, worden vaak antwoorden gezocht op de verkeerd geformuleerde vragen. Het eigenlijke probleem wordt dan slecht of gedeeltelijk geformuleerd. Het herformuleren en analyseren van het probleem levert vernieuwende inzichten op. In dit concept willen we een erkend probleem 'slim' in kaart brengen zodat er geen tijd en middelen worden ingezet voor het oplossen van een probleem dat bij aanvang niet goed werd onderzocht.

- Combineren van sociale netwerken, interactie en sensoren

Smart city-infrastructuren bieden unieke kansen om innovatieve toepassingen te ontwikkelen en te testen. Sensoren in de stad bieden een basis om te experimenteren met gebruikers-georiënteerde diensten. Sensoren moet hier ruimer geïnterpreteerd worden dan de klassieke "metertjes", de jongeren kunnen zelf de sensor worden,

door data via hun smartphone te capteren, of door enquêtering uit te voeren.

Tegelijkertijd kunnen deze gebruikers de infrastructuur (sensoren) zelf testen en verbeteren. Binnen dit concept zal een citylab (urban livinglab) opgezet worden om de juiste datacaptatie te doen van informatie die ons het meest verder helpen om de onderliggende oorzaken van het probleem te begrijpen en te weten te komen hoe de doelgroep het probleem zelf ervaart. Welke databronnen of sensoren de meest wenselijke zijn om het specifiek probleem in kaart te brengen. De 'eindgebruikers' zullen dus zelf mee de probleemstelling definiëren, data en informatie verzamelen, analyseren en in een latere fase op basis van de werkelijke feiten de meest wenselijke technologie voor 'hun' probleem uittesten of eventueel mee ontwikkelen.

2.3. Beoogde impact van het concept op de stad

(Welke zijn de beoogde effecten van het concept om de levenskwaliteit in de stad (of steden) of stadsregio ('s) te verbeteren?)

Een spetterend nachtleven is goed, niet alleen voor de economie van een stad maar ook voor de sociale dynamiek in de stad.

Een spetterend nachtleven met weinig incidenten waarin iedereen zich prettig/veilig voelt, is belangrijk voor iedere persoon, verbetert het imago van een stad en is aantrekkelijk voor een breed publiek.

Mechelen biedt uitgaansleven voor jongeren van buiten de stadsrand en vaak ook uit omliggende gemeenten. Het openbaar vervoer ligt 's nachts meestal helemaal stil, de taxi's zijn duur. De fiets is daarom voor deze jongeren hét ideale vervoersmiddel om van de feestbestemming en terug thuis te geraken. Binnen het concept wordt bekeken hoe veilig de jongeren deze verplaatsingen vinden en waar er verbetering mogelijk is.

Uitgaan is voor veel jongeren een belangrijk onderdeel van hun leven. Jongeren gaan uit en hun ouders of zijzelf maken zich soms zorgen over hun veiligheid. Niet geheel onterecht blijkt uit diverse onderzoeken en artikels naar geweld en intimidatie tijdens het uitgaansleven. Het probleem is echter dat deze onderzoeken vaak vertrekken vanuit beschikbare informatie en data uit aangiftecijfers of interventies. Het dark number ligt hoog, binnen het concept onderzoeken we het werkelijk probleem in functie van wenselijke oplossingen.

Het uiteindelijke doel is het sociale weefsel tussen jongeren onderling, en tussen de jongeren en hun omgeving te verstevigen. Door het onveiligheidsgevoel te reduceren, zal het uitgaansleven aantrekkelijker worden. Dit zorgt enerzijds tot een verbetering van de economie dankzij de horeca, en anderzijds creëert het meer betrokken jongeren die bewuster omgaan met hun omgeving.

In 2011 bevroeg de afdeling Preventie & Veiligheid van de Stad Mechelen jongeren over problemen die ze tijdens het uitgaansleven in Mechelen ervaarden. Daarin geven 55% van de ondervraagde vrouwen aan dat ze intimidaties als het grootste probleem ervaren tijdens het uitgaan. Nu, 5 jaar later, is dit probleem nog steeds gekend en ontvangt ook de dienst Jeugd via verschillende kanalen meldingen dat jongeren met onveiligheidsaspecten tijdens het uitgaansleven regelmatig geconfronteerd worden.

Om het probleem beter in kaart te brengen, is er nood aan een deskundig onderzoek naar de werkelijke feiten. Tegelijk is er een duidelijke behoefte om dit actueel probleem aan te pakken via hedendaagse oplossingen.

Het sociaal gedrag van de jongeren wordt geanalyseerd: hoe gedragen meisjes zich tijdens feesten en naar huis bewegen, hoe gedragen jongens zich? Welke leeftijd vertoont mijdgedrag? Bestaat er een community en welke rol kan deze nemen?

2.4. Hoe wordt het technologische, de inzet van ICT en/of het gebruik van data in het conceptvoorstel geïmplementeerd?

(Beschrijving van het technologische aspect, inzet van ICT en/of de rol van data in het uitbouwen van het concept)

De scope van het concept is het zoeken naar de meest wenselijke technologieën, gedragen door de jongeren zelf, om de werkelijke oorzaken en omstandigheden van het probleem in kaart te brengen, en die vervolgens een antwoord kunnen bieden op het werkelijke probleem. De jongeren worden actief betrokken bij het capteren van de juiste data om de probleemstelling scherp te stellen. Zij verzamelen, analyseren en evalueren databronnen in combinatie met sociale interactie en netwerken.

Het concept mag zich niet beperken tot het uitrollen van een heatmap of het uittesten van technologische applicaties. Een multidisciplinair "antwoordteam" zal kort op de bal moeten spelen om mogelijk oplossingen te laten uittesten zodat de geanalyseerde data (de feiten) geen sneeuwbaaleffect omgekeerd effect (mijdgedrag ipv aanpassingsgedrag) krijgen.

Dit concept moet resulteren in nieuwe technologische toepassingen die verder gaan dan het controleren via beveiligingscamera's of toegangsregistratie zoals het "Saver Partyzone" project.

De actieve rol van de jongeren reeds van bij de onderzoeksfase zal niet alleen de betrokkenheid verhogen, maar zal ook de dialoog bevorderen met beleidsmakers, technologische partners en wetenschappers. Het privacy aspect zal zowel met de jongeren als met de wetgeving nauwgezet moeten opgevolgd worden.

2.5. In welke mate is dit concept origineel en innovatief?

(Inbreng van innovatie en gebruikte technologie, ICT en/of data, wat is er nieuw en uniek aan dit concept?)

Binnen het concept wordt gewerkt met een innovatieve methodiek van data-aggregatie. Om de besproken probleemstelling correct te definiëren zal de doelgroep(burger)mee bepalen hoe data gecapteerd wordt en in dialoog gaan wat betreft de analyse van deze data ('citizen science'). Daarbij wordt het gebruik van sensoren gecombineerd met sociale netwerken en interacties. Sensoren worden daarbij ook geëvalueerd door de gebruikers zelf. Deze invulling van het Smart City-idee, waarbij in een eerste fase de focus zeer sterk wordt gelegd op het correct definiëren en aflijnen van de behoeftes is innovatief tegenover de typische definitie van Smart initiatieven als technologie-gedreven ontwikkelingen.

2.6. Hoe kan dit concept een voorbeeldfunctie zijn voor andere steden?

De manier waarop dit concept wordt aangepakt kan toegepast worden over verschillende domeinen van de slimme stad en rond uiteenlopende probleemstellingen. Het is een benadering waarbij de burger zowel "middel" als "doel" wordt:

burgers participeren in een onderzoek dat tegelijkertijd gericht is op het veranderen van hun eigen situatie of gedrag. Door de burger te betrekken bij de fase van data verzameling kan dit project ook een hefboom zijn voor een e-inclusieve 'smart city': burgers leren de mogelijkheden die technologie biedt en ervaren dat technologie meer is dan een "big brother verhaal".

2.7. Met wie werd er samengewerkt om dit concept te realiseren, en hoe beoog je deze samenwerking te bevorderen?

1/ Regionale werking:

Mechelen is voor vele jongeren uit de ruime regio en omliggende gemeenten een aantrekkelijke uitgaansbuurt. Het project strekt zich dan ook uit over de ganse regio Mechelen.

2/ Wetenschappelijke partners betrokken bij conceptvoorstel:

* Onderzoeksgroep Apart expertise rond onderzoek naar agressie en geweld. <http://www.apart.nu/expertise.html> (Dr. Anne Groenen)

* Dr. Rob Heyman, Researcher SMIT, Studies on Media, Information & Telecommunication

* Thomas More, Filip Burgelman, docent Thomas More - DesignLab (docent Design Thinking technieken)

Technologische Partner

3/ ContributeGroup (Cronos): Gerrit De Kepper, zaakvoerder

4/ Stadsdiensten

Data- en informatiemanager, Dimitri Van Baelen

ICT Manager, Bernard Biesbrouck

Preventie en veiligheid, Gemeenschapswachten, Roel Van Den Brill

Preventie en Veiligheid, Gezin en Jongeren, Eleen Naessens

Coördinator Jeugdendienst, Herman Beyens

Programmamanager Inclusieve Stad, Corinne Huybers